

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 3 • ROČNÍK XXIV.

BŘEZEN 2018

Foto ing. Zdeněk Zálešák

Tradiční fašanková obchůzka Buchlovic se uskutečnila v sobotu 17. února. Více fotografií najdete uvnitř čísla zpravodaje. (Foto Zdeněk Skalička)

Předjaří

*Únor a březen
jsou měsíce předjarní,
kdy ještě velmi rádi
za kamna vlezeme.*

*Sluníčko už na nás
z nebe jasně vzhlíží
a každý kousek ledu
ke konci se blíží.*

*Sněhulák náš krásný
vodnaté slzy roní
a v hlavě naší nedočkavé
myšlenky na jaro se jen honí.*

*Slzičky hustě kapají do sněhu,
můžeme co nejdříve čekat oblevu.
Snížek, co celou krajinu pokrýval,
nám už opravdový sbohem dal.*

*Kde v dálce již dech jara cítíme,
na které se opravdu už dlouho těšíme,
odložíme opět huňaté beranice
a uklidíme i naše vlněné rukavice.*

*Přijde jaro, přijde, bude zase máj,
rozkvete zas růže, zezelená háj,
stříbrné své vlny řeka vyleje,
rozkvetou květiny i keře, slavík zapěje...*

Zdenka Maršálková

Informace městyse Buchlovice

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 61/2017 ze dne 28. 12. 2017

Rada městyse:

- schválila rozpočtové opatření č. 15 pro rok 2017. Na straně příjmů se jedná o navýšení + 599 tis. Kč, celkem na 47.012 tis. Kč a na straně výdajů se jedná o snížení – 6.826,3 tis. Kč, celkem na 54.120 tis. Kč,
- se seznámila s informací o aktivním podílu členů komise kulturní při organizaci akce Rozsvěcování vánočního stromu a odeslání částky 5.700 Kč z dobročinné akce na účet Nadačního fondu dětské onkologie Krtek v Brně. Rada vzala na vědomí zápis z jednání komise kulturní, sportovní a cestovního ruchu, které se konalo dne 3. 12. 2017 za přítomnosti šesti členů komise,
- se seznámila s informací o návštěvě sociální komise v Domově pro seniory v Buchlovicích, a dalších návštěvách opatrovanců v ÚSPM Velehrad, ÚSPM Kyjov a v léčebně v Kroměříži. Rada vzala na vědomí zápis z jednání sociální a zdravotní komise, které se konalo dne 4. 12. 2017 za přítomnosti dvou členů komise.

Výpis z usnesení Rady městyse Buchlovice

č. 62/2018 ze dne 11. 1. 2018

Rada městyse:

- v souladu se zákonem o obcích č. 128/2000 Sb., § 39, odst. 1) souhlasila se zveřejněním záměru pronajmout areál kempu na Smradávce. Záměrem tak vyhověla současnému nájemci Sdružení pro rozvoj cestovního ruchu městyse Buchlovice, který požádal o prodloužení nájemní smlouvy,
- schválila finanční spoluúčast ve výši 20 tis. Kč v projektu vydání publikace Hradu Zlínského kraje, iniciované Odborem kultury a památkové péče Zlínského kraje, ale pouze za předpokladu, že městys Buchlovice obdrží alespoň 25 výtisků knihy zdarma,
- se seznámila a vzala na vědomí znalecké posudky (č. 7160-282/2017 a č. 7130-252/2017) vypracované společností VEGA Uherské Hradiště a.s. na ocenění nepeněžitýho vkladu do základního kapitálu společnosti SVK a.s., Uherské Hradiště části vodovodní sítě, sběrače a stok A v městyse Buchlovice. Rada pověřila starostu ing. Jiřího Černého dalším jednáním ve věci nepeněžitýho vkladu také ČOV Buchlovice. Rada předkládá tuto záležitost Zastupitelstvu městyse Buchlovice s doporučením na schválení nepeněžitých vkladů dle znaleckých posudků,
- schválila výši poplatků za hrobové a urnové místo na veřejném pohřebišti Buchlovice pro rok 2018 v následující výši: poplatek za 1 m² hrobového místa 40 Kč, poplatek za 1 m² urnového místa 90 Kč.

Údržba zeleně u silnice na Buchlov

Každoročně v zimním období provádějí pracovníci Služeb městyse Buchlovice údržbu zeleně např. při cestách, vždy na obecních pozemcích. Jednou z větších letošních akcí tohoto druhu je i údržba stromořadí kolem příjezdové silnice k hradu Buchlovu, která je v majetku městyse. Zeleň tvoří z velké části přestálé, někdy až 70 let staré jabloně, hrušně a švestky s pozdějšími náletovými dřevinami a křovinami. Suché, polámané, náletové a silně proschlé stromy byly odstraněny, ostatní ořezány a kvalitnější „nálety“ (např. dub) ponechány. Ošetřené a vyřezané stromy doplňují před několika lety buchlovickými zahrádkáři vysazené jabloně a hrušně, které přežily minulá suchá období.

Foto Ing. Josef Motyčka, -bž-

Co nám přinesl čas do mateřské školy

Konec ledna se v mateřské škole u předškoláků nesl v duchu vysvědčení. Dvacet dětí, které úspěšně ukončily na konci ledna plavecký výcvik v Uherském Hradišti, dostalo mokré vysvědčení. Všechny děti si vedly výborně, a proto jim touto cestou ještě jednou gratulujeme.

Začátek měsíce února nám přivál divadelní představení Hoffmanova divadla „Kašpárkovy pohádky“. Herci vykouzlili u všech dětí úsměvy a smích se nesl celou mateřskou školou. Kašpárek, který byl hlavní postavou, nás neskonale bavil a provázel po celou dobu dějem pohádky. Už se těšíme na další setkání.

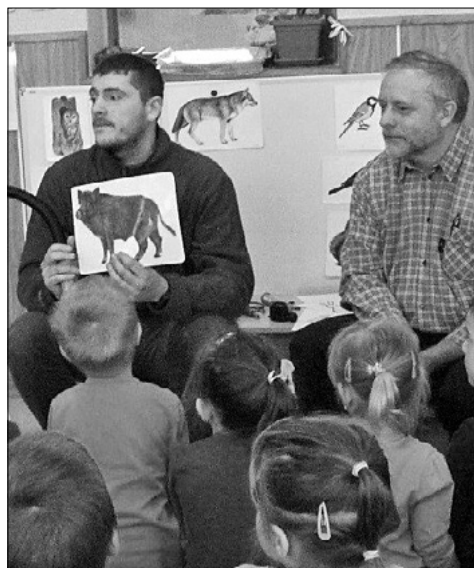
Paní ZIMA si s námi pěkně hraje na schovávanou. Když je sníh, tak si užíváme zimních her na zahradě MŠ a když není, potom pozorujeme zvířátka a ptáčky kolem nás. Proto jsme uvítali 13. 2. v naší mateřské škole vzácnou návštěvu, zaměstnance Českých lesů pana Navrátila a Zúbka. Všechny děti si myslely, že jsou to myslivci, ale oni nás opravili, a teď už víme, že jsou lesníci, kteří se starají o naše lesy. Velmi

zajímavě vyprávěli o lese, o stromech, zvířatech a ptácích, kteří se v našich lesích vyskytují. Předvedli dětem několik druhů vábniček, a tak děti měly možnost se naučit poznávat zvířata i ptáky podle zvuku. Na závěr si děti mohly vyzkoušet, jak se do vábniček fouká, a zjistily, že to není nic lehkého. Ještě jednou moc oběma lesníkům děkujeme nejen za povídání, ale i krásné omalovánky a sladkosti, které dětem přinesli.

Od 12. 2. do 16. 2. se celá mateřská škola proměnila ve výrobu masek – stříhalo se, lepilo se a povídalo o lidovém zvyku FAŠANKU. V pátek 16. 2. se uskutečnil karneval. V karnevalové reji jste mohli najít nejen piráty a princezny, ale také pavouky, mimoně, vojáky, čertíky, andílky, dýně a další zajímavé masky. Moc jsme si to s dětmi užili, protože jsme nejen tančili, ale také soutěžili. Přesto, že v mateřské škole nemlsáme, tak tentokrát došlo i na sladkosti.

A protože únor je nejkratším měsícem v roce a letos je ještě z toho jeden týden prázdnin, tak více, co se událo, Vám povíme až zase příště.

Zdraví děti a paní učitelky z mateřské školy

Adaptační pobyt 6. třídy

V pondělí 5. 2. 2018 jsme se společně vypravili na adaptační pobyt. Tento pobyt probíhal od 5. do 7. února v domě Ignáce Stuchlého ve Fryštáku.

Hned po příjezdu do Fryštáku nás na náměstí očekával indiánský náčelník se svou skupinou. Připravený program byl velmi zajímavý. Jednotlivé aktivity podporovaly vzájemné poznávání žáků, jejich spolupráci a utváření kolektivu. Každý jsme si zhotovil své vlastní tee-

pee, a následně pak také společné teepee „podepřené“ pravidly třídy. Vůbec jsme neměli čas se nudit. Vrcholem byla hra „Pevnost DIS“, inspirovaná hrou Pevnost Boyard.

Odjížděli jsme s těžkým srdcem. Skoro všechny děti chtěly zůstat až do konce týdne. To, že se děti skutečně nenudily, vystihla jedna dívka: „Paní učitelko, nám tady to wifi vůbec nechybělo...“

Ráda bych poděkovala Spolku rodičů při ZŠ a MŠ Buchlovice za příspěvek na dopravu ve výši 5000 Kč.

Mgr. Helena Šmolová, třídní učitelka 6. třídy

Malí spisovatelé

Jak už jsem psala v některém z minulých čísel, věnujeme se v naší základní škole talentovaným žákům ve speciálních hodinách českého jazyka a matematiky. Výstupem z minulé práce v českém jazyce bylo vytvoření příběhu o Faustovi. Ty nejlepší si teď můžete přečíst.

Mgr. Alena Mikulíková

Faustův dům

Faustův dům se nachází v Praze na Karlově náměstí. Majitelem domu byl Faust. Byl to kouzelník, o kterém se říkalo, že má smlouvu s ďáblem.

Byla to pravda. Faust se upsal ďáblovi, který mu plnil všechna přání, ale musel za ně zaplatit. Ani čert nedělá nic zadarmo. Faust žil v bohatství, které mu všichni záviděli. Dělal věci, které vypadaly jako kouzla. Na tu dobu nepochopitelné.

Ale nic netrvá věčně a ďábel chtěl po Faustovi zaplatit dluhy. Jednoho večera si ďábel odnesl Fausta do pekla. Ne dveřmi, ale stropem. Zůstala tam velká díra. Dům zůstal opuštěný, každý se bál kolem jenom projít. Až jednou...

Byl už skoro večer, déšť, vítr, špatné počasí. Po ulici šel chudý student, který nic neměl. Náhoda tomu chtěla, že dveře do Faustova domu byly otevřené. Jako by ho do domu něco přitahovalo. Vešel dovnitř. A zůstal až do rána. Nic se mu nestalo. Za denního světla nebyl dům tak strašidelný. A proto ho mohl prozkoumat. Objevil jídlo a pití, které snědl a vypil. Na stole byla miska, ve které ležel jeden peníz. Ďáblova past. Osud studenta byl zpečetěn. Skončil jako Faust...

Jarek Voják, 4. třída

O Faustovi

V Praze na Karlově náměstí ve velkém kamenném domě žil kouzelník doktor Faust. Vedlo se mu dobře, měl spoustu peněz, každé přání se mu splnilo okamžitě. Protože mu sloužil čert. Vy víte, jak to s čerty chodí, podepíšete smlouvu vlastní krví a už se máte dobře do té doby, než vyprší smlouva. Pak vás odnese čert do pekla.

Jak to v pekle vypadá? Oheň, kotle s vařící smůlou. Tak dopadl i doktor Faust.

Jeho dům osířel a nikdo v něm nechtěl bydlet. „Protože by se čerti mohli vrátit“, říkali lidé. A ta díra ve střeše! Je celá „začouděná“ kouřem, jak tudy čert doktora Fausta odnesl.

René Paleček, 4. třída

Tradiční společenský večer

Temně modře a fialově vyzdobená tělocvična základní školy přivítala v sobotu 10. února množství hostů. Byli to převážně rodiče žáků 9. tříd, ale i tradiční návštěvníci školního plesu.

Konal se zde totiž v prostorách školy poslední školní ples. Ten další snad bude už v nové sportovní hale. Hlavního předtančení se zúčastnilo rekordních 16 párů, které pod vedením svého tanečního mistra Ing. Jiřího Bánovského nacvičily dvě taneční vystoupení, a ta sklídila obrovský potlesk. Jirka Bánovský je náš bývalý žák, který naší škole zůstal věrný, i když v Buchlovicích nebydlí. V naší škole nacvičil již 12 tanečních sestav. První předtančení bylo ve školním roce 2006–2007 a úplně prvními žáky, kteří vstoupili tenkrát na taneční parket, byli Tomáš Karlík a Eva Zálesáková. Ze všech předchozích ročníků jsme letos připravili fotogalerii, kterou si mohli návštěvníci plesu prohlédnout na nástěnce na chodbě školy. Dále si zájemci mohli zavzpomínat na minulé školní plesy už od roku 2003. Připravili jsme smyčku z veškeré plesové fotodokumentace, která se promítala po celý večer na televizi v bufetu.

Spolek rodičů, který byl hlavním organizátorem, se své role zhostil opět zodpovědně. Nejen, že členové výboru zajistili do tomboly přes 360 cen a do hlavního slosování dalších 24 cen, ale zvládli (společně s dalšími pomocnicemi v šatně, u vstupu, v bufetech i u tomboly) celovečerní nápor hostů. Obstáli na výbornou. Nebudu nikoho jmenovat, protože bych mohla některé jméno zapomenout. Ale všem jim touto cestou děkuji za spolupráci.

Celý večer proběhl v příjemné náladě, někoho uspokojila Kapela Kumpáni, někdo si raději zatancoval s CM Rubáš, mnozí se radovali z pěkných výher. O ty se zasloužil především spolek rodičů, který zafinancoval tři hlavní ceny (televizor, robotický vysavač a tlakový čistič Kärcher) a dalších 170 sponzorů, z nichž někteří naší škole již po léta zachovávají svou přízeň.

Příští školní ples je pro všechny zatím velkou neznámou, věřme ale, že s novými prostorami školní plesy nezaniknou, a že se najdou opět rodiče, kteří rádi s organizací spolku rodičů pomohou.

Mgr. Alena Mikulíková

Foto: Pavel Paška

Výsledek Knižního bazaru 2018!

Po čtyřech letech svého každoročního konání už se stává krásným zvykem – v lednu protřídit doma knihy a odnést je do Československého kulturního centra a v únoru si počíhat na termín a přijít si nějaké jiné knihy zase vybrat a přispět tím někomu potřebnému. Letos jsme tuto akci konali s cílem pomoci usnadnit alespoň trochu život malému Šimonkovi z Uh. Hradiště, který trpí vážnou nemocí, a peněz na léky a jinou léčbu je jak šafránu.

Lidé nosili či vozili knihy z Buchlovic i širokého okolí. Někdo pět knih, jiný celou bednu. A někteří darovali obrovské množství z pozůstalosti po svém příbuzném. Dorazily k nám knihy starší i úplně nové, žánrově široce rozptýlené. Za každou jednu knihu vyjadřuji veliký dík! Protože i darování třeba jen jediné knihy znamená, že člověk není lhostejný k dění kolem sebe, k neštěstí druhých, stojí ho to čas knihu vybrat, přichystat a dopravit ji. A pak taky přijít si byť jen jednu vybrat a přispět finančně si zaslouží srdečnou vděčnost. Děkujeme!

Většina knih měla již tradičně minimální cenu 10 Kč, některé (cca 5%) byly vyčleněny a oceněny výše. Minimální cenu proto, že ponecháváme na návštěvníkovi, zda bude chtít přispět víc.

My pořadatelé, ale i ostatní, kdo byli nějakým způsobem nápomocní při organizaci letošního knižního bazaru, jsme byli všichni ohromně překvapeni čísly, která charakterizují Knižní bazar 2018. Prvním šokujícím číslem bylo množství svazků, které šly do prodeje – bylo jich téměř 13 tisíc. A tím druhým výsledná suma, kterou jsme díky vám všem dali dohromady, a to 37 300 Kč! Návštěvníky jsme počítat nestačili, ale přišlo hodně našich spoluobčanů, dorazili lidé z okolních obcí i vzdálenějších měst (např. Uherský Brod nebo Luhačovice) a dokonce k nám zavítali autobusem pod vedením paní učitelky i žáci staroměstské základní školy. V tak velkém množství knih si vybral opravdu každý minimálně jednu, která tu na něho čekala.

Překvapená a velmi vděčná byla samozřejmě i Šimonkova maminka, se kterou jsme prozatím v kontaktu jen zprostředkovaně. Předání financí proběhne, jakmile se Šimoněk s maminkou vrátí z lázní.

Tento krásný výsledek mě jen utvrzuje v tom, že to množství práce a vynaložených sil MÁ smysl! Nám to za to stojí! A ještě jednou všem DÍKY!

Za pořádající Pavla Večeřová

Foto: -bž-

Fašankové masky obešly Buchlovce

Letošní fašankovou obchůzku městečka uspořádalo M studio se Sbořem dobrovolných hasičů Buchlovce v sobotu 17. února. Maškary doprovázeli muzikanti cimbálové muziky Rubáš. Závěr obchůzky se uskutečnil v Haluškárně Maco při společném posezení, při němž vyhrávala mladá cimbálová muzika Tramín. (Foto Zdeněk Skalička)

Kulturní kalendář – březen, duben 2018

18. 3.	Představení projektu Mary's Meals	Československé kulturní centrum Buchovice	Československé kulturní centrum Buchovice, Mgr. Pavla Večeřová, tel. 724 030 056, http://www.kulturabuchovice.cz/
29. 3. až 2. 4.	Tulipománie	Státní zámek Buchovice	Státní zámek Buchovice, tel. 572 434 240, https://www.zamek-buchovice.cz/cs
31. 3.	Kuličkaída	Náměstí Buchovice	M studio, David Zdráhal tel. 773 234 666
1. 4. až 2. 4.	Velikonoce na hradě Buchlově (Tradiční velikonoční program – ukázky zdobení kraslic tradičními technikami, malý řemeslný jarmark, stloukání másla tetky z Ježova, dětská dílnička, výstava)	Hrad Buchlov	HB Collegium o.s., Libuše Mikulová, tel: 774 886 205, HBcollegium@seznam.cz , http://www.hrad-buchlov.cz/
7. 4.	Uklidme svět, uklidme Česko!	Okolí Buchovic	Junák Buchovice, T. Tymrová, TerezaTymrova@seznam.cz , 777540580
14. 4.	Povelikonoční turnaj Petangue	Hřiště TJ Buchovice	PK Stříbrné kule, Alena Horáková www.stibrnekule.cz

Odpočinek v zámecké zahradě (šedesátá léta 20. století)

Františka a Helena Kupcovy mají srdce na dlani

Matka s dcerou pocházející z Buchlovic, dlouhodobě a takřka bez povšimnutí širší veřejnosti, rozdávají radost druhým. Obě už více než rok a půl vykonávají činnost dobrovolníka, která zahrnuje pravidelné navštěvování **Domova pro seniory v Buchlovicích**. V rámci

svého volného času se zde věnují konkrétním klientům a snaží se vhodným způsobem naplňovat jejich dny různými aktivitami. Slečna Helena je dokonce v domově zaměstnaná, ale i přes náročné směny se ráda za seniory vrací i ve svém volnu, aby jim mohla pomoci překonávat jejich samotu. Františka s Helenou si tuto činnost vybraly svobodně prostřednictvím organizace **Maltéžská pomoc, o.p.s.**, jejíž pobočka sídlí v Uherském Hradišti. S touto organizací dobrovolnice spolupracují i v dalších směrech. Například ušily více než dvě desítky panenek jako dárek pro děti, kterým organizace pomáhá prostřednictvím své sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Panenky byly dětem předány během Mikulášské besídky, jež se dobrovolnice rovněž zúčastnily, a to v převleku za čertice.

Panenky však nešíjí Františka s Helenou jen pro Maltéžskou pomoc, o.p.s., ale je to mnohem širší oblast jejich dalšího působení, co se týká nezištné pomoci druhým. Materiál a jiné

potřeby na výrobu si shánějí samostatně většinou na různých bazarech či od drobných dárců. Bohužel veškerý materiál není možné takto získat, proto část hradí i ze svých vlastních prostředků. V minulém roce vyráběly například háčkové chobotničky pro dětské odd. uher-skohradištské nemocnice. Dále předávaly ručně vyráběné vánoční dárky v Domově pro seniory v Buchlovicích nebo v Domově pro osoby se zdravotním postižením Barborka v Kroměříži, a často také pomáhají jednotlivcům. Například šlo o nemocného chlapce z Uherského Hradiště, kterému předávaly svůj výrobek.

Ráda bych oběma ženám vyjádřila svůj velký obdiv za jejich nasazení v pomoci druhým. Energie takto předaná se nemůže nikam vytrátit, ale bude předávána dál. Děkujeme oběma za to, jaký význam dávají dobrovolnické činnosti, a doufáme, že tím inspiřují mnohé další.

Mgr. Štěpánka Malinová, DiS.

(mob.:732662573)

Sociální pracovnice a koordinátorka dobrovolníků
Maltéžská pomoc, o.p.s., Centrum Uh. Hradiště
Studentské nám.1531

Spolek místních včelařů Buchlovice

1.Q/2018 – report 2017

Naše včelaření v číslech.

O včelařích se dá z různých zdrojů dohledat ledacos. Jsou tací pisatelé, kteří tento obor činnosti povznášejí do nebes, nikdy nedají na včelaře sáhnout a nepřipustí sebemenší výtku na jejich adresu. Ale jsou i takoví, co jim nemůžou přijít na jméno, vidí v nich sběratele všelijakých podpor a privilegií.

Zevnitř, tedy z pohledu včelařů, to taky není jednoznačné. Mnozí opravdu včelaři hobby způsobem, jsou zcela fascinováni způsobem života tohoto obdivuhodného hmyzího společenství. Jejich cílem je být mu na blízku a vzájemně si pomoci či už dělbou získaných produktů, nebo pomocí v nemoci či před parazity.

Jistě jsou i takoví, co ve včelaření hledají byznys. A z nich i někteří začínající si rychle spočítají přínos, když cena medu roste a včelstvo je schopno jej vyprodukovat průměrně kolem 20 kg ročně. Tento pohled sdílejí i mnozí nevčelaři – pozorovatelé a ne zřídka také bezdůvodní závistivci.

Ve svém výsledku je ale realita často jiná. Za těmi 20 kg medu jsou také nemalé náklady a kus odvedené práce, kterou většina včelařů vůbec nepočítá. Těch včelám „ukradených“ 20 kg medu jim musí včelař nahradit, jinak by se ze svého medu těšil naposledy. Současně musí včelař myslet na všechny nástrahy, které včelám v průběhu roku hrozí, jak při nepřízní počasí, tak při invazi nemocí a parazitů. Technické zázemí, které má dnešní včelaření odlišit od včelaření v minulém století, taky není dostupné za hubičku, a tak se postupně dostaneme k číslům, kdy drobné včelaření, cca 5 - 10 včelstev, hospodaří přibližně se stejnými náklady jako příjmy, práci včelaře navíc nepočítaje. A takovýchto hobby včelařů i v našem spolku je drtivá většina.

Po přeložení čísel – hobby včelař včelařinou nezbohatne, ale svou činností přináší svému okolí, přírodě a všem na přírodě závislých ohromný užitek v opylovací službě, který mnohanásobně převyšuje cenu vyprodukovaného medu. A právě tento celospolečenský význam si zaslouží, aby se včelařům nezávidělo, jejich včelařská záliba nebyla znevažována a včelaři našli podporu alespoň morální.

V konkrétních číslech na konci roku 2017

se 59 našich členů staralo o 681 včelstev v katastrech Buchlovice, Břestek, Tupesy, Zlechov, Stupava, Staré Hutě a Stříbrnice.

Z toho	do 10 včelstev mělo 41 včelařů,
	do 20 včelstev 11 včelařů,
	do 50 včelstev 6 včelařů
	a nad 50 včelstev pouze 1 včelař.

Dle dosavadní legislativy se za profivčelaře považuje včelař s více než 150 včelstvy. Takového včelaře v našem spolku nemáme a myslím, že celkem zodpovědně můžu prohlásit, že kdyby někdo hledal živobytí ve včelařině, tak bez dalších příjmů a s méně než 200 včelstvy to bude spíše živoření.

Zajímavé mohou být i počty včelstev v jednotlivých katastrech:

Buchlovice	359 včelstev na 3 196 ha
Břestek	161 včelstev na 1 415 ha
Tupesy	90 včelstev na 583 ha
Zlechov	196 včelstev na 652 ha

Stupava 73 včelstev na 711 ha
Staré Hutě 42 včelstev na 734 ha
Stříbrnice 246 včelstev na 607 ha

v těchto počtech nejsou pouze včelstva členů našeho spolku ale všechna evidovaná včelstva, tj. i včelstva nečlenů ČSV, nebo členů jiných pobočných spolků.

A kolik medu včelaři přiznali?

Oněch 59 včelařů našeho spolku přiznalo v roce 2017 produkci 7 112 kg medu. Na 681 včelstev je to průměr necelých 11 kg na včelstvo. Proto schválně uvádím „kolik přiznali“, neboť statistiky o produkci medu značně pokulhávají. Jsou totiž včelaři, kteří nepovažují tento údaj za důležitý, a proto jej do statistik nehlásí, nebo z obav, aby jim někdo ještě více nezáviděl, nepřiznají celou svou produkci. Ta se ale obecně v našich končinách pohybuje průměrně kolem 20 kg na včelstvo.

Co těší a co trápí místní včelaře?

Aktuálně může být pro naše včelaře potěšující, že Státní veterinární správa počátkem roku 2018 na Zlínsku zaznamenává pozvolný ústup nebezpečné nákazy moru včelího plodu, který za poslední roky včelaře na Zlínsku trápil nejvíce. A to zejména z důvodu, že obrana je náročná a šíření nákazy zákeřné. V případě zasažení stanoviště touto nákazou

včelař přichází o svá včelstva a veškeré zařízení, které s nimi přišlo do styku. Komisionálně se spálí, a i když včelař obdrží určitý díl náhrady, začíná de facto od začátku. Nepřeji to nikomu.

A právě prevenci proti šíření nákazy moru včelího plodu se v současnosti naši včelaři snaží aktivně napomoci např. plošným vyšetřením vzorků od všech včelařů, aby se případné ohnisko nákazy odhalilo co nejdříve a co nejdříve bylo zlikvidováno, neboť i nemocné včely jsou létavý hmyz a doletí daleko. Samotné vyšetření je nákladné, a tím ne vždy dochází k preventivnímu vyšetření za vlastní peníze dobrovolně. Naštěstí pro tyto účely lze využít i veřejné prostředky obecních nebo krajských samospráv formou dotací pobočných včelařských spolků, které náklady na vyšetření zmírní.

Co však naše včelaře netěší, je tzv. převčelení. Tento pojem se dá dohledat, ale odpověď na otázku jaké zavčelení je únosné, nikoliv. Když použijí výše uvedená čísla – tak v našem včelařském obvodu máme 12,6 včelstev na čtvereční kilometr. Tak, jak na celé Moravě, patříme k nejvíce zavčeleným územím. Na opačném konci republiky se zavčelení pohybuje kolem 5 včelstev na km² a na Vysočině kolem 9. Tato skutečnost nabádá některé včelaře k obavám, zda tímto přírodě spíše neuškodíme, a tím

i sami sobě. Žádná jednoznačná odpověď neexistuje. Příroda přežívá jak na východě, tak i na západě naší republiky. Převčelení (zvýšení úrovně zavčelení na příliš vysokou hodnotu) však není v konečném

Jak z toho nenásilně ven? Žádný regulační předpis neexistuje, ani jej nikdy nebude lehké vymyslet a prosadit. Vhodné by bylo domluvit se. Je to ale schůdné? Dokáže člověk v této oblasti povýšit svůj inteligentní přístup nad

důsledku prospěšné ani pro včelaře, ani pro včely. Vysoká koncentrace zvířat téhož druhu v nějakém areálu s sebou nese zdravotní rizika. A to jak v přímé podobě nemocí, tak v nedostatku dostupné potravy, byť třeba jen v určitém období sezóny. Může mít také vliv na mezidruhovou konkurenci - pyl je potravou i pro jiné druhy, než jen včelu medonosnou. V naší historii jsou zaznamenány příklady, kdy vlivem odvčelení určitých regionů došlo k nárůstu populací těchto potravních konkurentů.

Konkurence a s ní spojená nevraživost při převčelení nastává také mezi včelaři – ale nahlas se o tom mluví jen málo. Myslím, že většina našich hobby včelařů, s několika včelstvy, nehodlá brojit proti těm, co mají pořád málo. Přesto zamyslet se nad touto otázkou stojí za zvážení i v jejich zájmu. Jedná se totiž o otázku, která může naše včelaře trápit.

pud zvířecí sebezáchovy? V této chvíli a v této souvislosti mě napadá, že systém hobby včelařů je už vlastně určitým regulátorem, kdy hodně včelařů má několik svých včelstvíček ve svém dosahu, a tím rovnoměrně obhospodařují místní území.

Ale tuto rovnováhu pak mohou narušovat profesionální včelaři, kteří ve svém okolí již vyčerpali místní možnosti a při svém rozmachu (kdy obhospodařují

stovky až tisíce včelstev) se snaží dostat i do vzdálenějších sousedních lokalit, kde jsou pak, možná i oprávněně, nevítanými hosty. V dnešní době však není možnost žádné nežádoucí invazi profesionálních včelařů legálně čelit, protože ani nevíme, kde se ona hranice únosného zavčelení nachází. Obávám se, že tuto otázku za nás vyřeší pouze sama příroda, kdy sama řekne: „Človče, nechťěj víc, než ti můžu dát“ a odsoudí mnohé včelaře a jejich včelaření k úpadku.

A co chystáme v roce 2018?

Navzdory výše uvedenému, se snažíme, aby náš spolek byl vidět. Uvědomujeme si, že včelaření je krásný instrument, který lze nabídnout zejména mládeži pro tak potřebnou volnočasovou aktivitu. Vztah k přírodě je v dnešní moderní době silně zanedbáván a jakýkoliv prostředek k posílení vazby člověka k přírodě má smysl. A čím dřív se

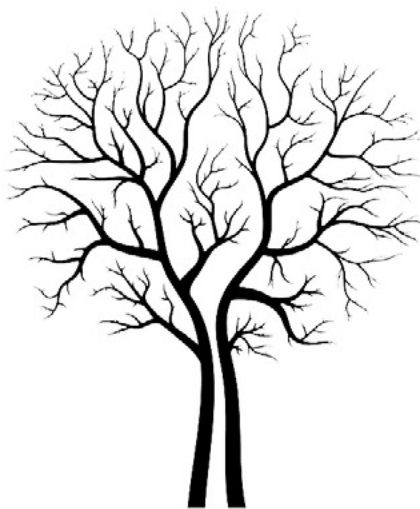
u mladého člověka probudí přírodní sounáležitost, tím lépe. Proto i nadále funguje v Buchlovicích včelařský kroužek mládeže, úspěšně se účastní se svými zkušenostmi včelařských soutěží a letos společně s ostat-

ními kroužky uherskohradištského okresu připraví na konci školního roku společný víkendový pobyt v lůně buchlovické přírody – na ranči Nevada na Smraďavce. Zde budou moci společně s nimi strávit část včelařsky zaměřených dvou dnů jak děti s rodiči z Buchlovic, tak také přespolní. Ani dospělí včelaři a veřejnost nepřijdou zkrátka. Pro ně budou připraveny odborně zaměřené i laické veřejnosti dostupné přednášky na včelí témata. A pokud nám to příznivé okolnosti dovolí, dočkáme se také veřejného vytáčení medu, kde si zájemci budou moci odnést zakoupený med napuštěný do sklenice téměř přímo z úlu.

V červnu také vypravíme včelařský výletní autobus – tentokrát na Valašsko, kde se kromě s místními včelaři setkáme i s mistry dřevařského řemesla - bednáři z Vlachovic, uměleckými řezbáři v Horní Lidči a samozřejmě bude také poznávání místních přírodních krás – Pulčinských skal.

A na podzim bychom se rádi zapojili do výzvy Nadace partnerství – lidé a příroda – informace - <http://www.stromysvobody.cz/> a při příležitosti 100. výročí vzniku naší republiky zajistili odborné ošetření památného Stromu svobody, nebo nový strom vysadíme. Prosíme v této souvislosti místní pamětníky o pomoc s tipem na takový strom v Buchlovicích a okolních obcích, který se pojí s nějakou historicky a společensky významnou událostí. Nejenom tyto stromy, ale i události s nimi spojené, si jistě pozornost zaslouží. Chceme se přiřadit k dalším spolkům v Buchlovicích, které již výzvu vyslyšely.

*„Nikdo nedělá větší chybu než ten,
kdo nedělá nic v domnění,
že to málo, co udělat může,
nemá smysl.“*

(E. Burke)

Za včelaře a včelařky sepsal

Miroslav Smatana

Jarní rady pro zahrádkáře

Po oschnutí půdy je třeba dokončit úklid spadaneho listí. Pokud nejsou listy poškozeny minujícími škůdci, zapravíme je do půdy, případně zkompostujeme. V březnu je nejvyšší čas vyvěsit nové a vyčistit staré budky pro ptactvo.

Nejpozději během předjarního řezu musí být ze stromů odstraněny i mumifikované zbytky plodů jaderovin a peckovin napadených moniliovou hnilobou plodů, dále odstraněny letorosty, případně konce letorostů u jabloní napadených padlím a konce letorostů angreštů napadených hnědým padlím angreštu. Připomeňme si starou pravdu, že samotný předjarní řez slouží nejen k regulaci násady, ale i k omezení výskytu a šíření houbových chorob. Je to také tím, že řezem zajistíme dostatečnou vzdušnost a osvětlení korun stromů.

Ošetříme stromy s mrazovými trhlinami a deskami, případně kmeny poškozené hlodavci. Mně samotnému se osvědčil přípravek Aversol pasta nebo přípravek Pellacol suspenze. Nátěr či postřik je třeba provést co nejdříve po poranění.

Na rybízů odřežeme suché větvičky poškozené housenkami nesytky rybízové a především obíráme a pálíme nápadně zvětšené pupeny napadené vlnovníkem rybízovým. Při silnějším napadení ostříháme větvičky pod nejnižší postiženým pupenem. Při výskytu tohoto onemocnění navíc vždy provedeme před květem při teplotě nad 18 °C postřik akaricidem dodávaným na trh v zahrádkářském malobalení - Nissorun 10 WP v 0,07% koncentraci.

Koncem února, nejpozději v březnu, těsně před rašením uskutečníme první předjarní postřik všech stromů a keřů přípravky na bázi mědi (např. Kuprikol 50 nebo 250 SC, Champion 50 WP, Korzar nebo Flowbrix). Toto ošetření má mnohočetný příznivý vliv:

U broskvoní je to optimální termín ošetření v době, kdy se začínají zvětšovat vrcholové listové pupeny na jednotlivých větvičkách. Bývá to obvykle tehdy, když na lískových keřích práší jehnědy. U broskvoní jde především o první a rozhodující postřik proti kadeřavosti broskvoně a suché skvrnitosti listů broskvoně. Toto opatření rovněž působí proti napadení větví a kmenů bakteriemi z rodu *Pseudomonas* a houbami z rodu *Valsa* (*Leucostoma*), což způsobí omezení výskytu korových nekrotických spojení s klejotokem.

U dalších peckovin může toto ošetření bránit výskytu puchrovitosti slivoně, dále též korovým nekrotickým peckovin a může částečně omezit i vznik tzv. mrtvice u meruněk.

U jaderovin omezíme tímto postřikem výskyt nektriové korové nektrózy a výskyt strupovitosti. Postřik je třeba provádět, až když teplota vzduchu vystoupí nejméně na 7 °C. Použijeme k tomuto ošetření zásadně přípravky na bázi mědi čili buď Kuprikol 50, Champion 50 WP, Korzar nebo Flowbrix.

Kulturu jahod očistíme od starých zaschlých a nemocných listů, jahodník přihnojíme a ošetříme přípravkem Vertimec 1,8 EC proti roztočce jahodníkové a pomocí přípravku Ortiva proti chorobě, která se v poslední době vyskytuje stále častěji a která na plodech dělá propadlé nahnědlé hnilobné skvrny a někdy i malé tmavé skvrny na řapících a čepelích listů. Má název antraknózní skvrnitost jahodníků.

Při vlhkém a chladném jaru, kdy se zpomaluje i rozvoj vegetace, je nutné pokračovat až do začátku květu v ochraně broskvoní proti kadeřavosti. K opakovanému ošetření broskvoní použijeme prakticky už jen organické fungicidy, např. Dithane DG Neotec, Thiram Granuflo. Každoročně je bezpodmínečně nutné provést preventivní postřiky proti hnědému padlí angreštu. Pro první ošetření (již před květem angreštů) se nyní doporučuje použít přípravků na bázi síry Kumulus WG a k ošetření po odkvětu si ponecháme k opakovanému použití strobilurin Discus.

V březnu navíc obnovujeme lepové pásy na kmenech ovocných stromů. Na kmeny jabloní připevňujeme lapací pásy z vlnité lepenky k pozdějšímu nalákání housenek obaleče jablečného. Zálezná mera skvrnitá se na hrušních objevuje především ve velkovýrobě u profesionálních sadařů. U zahrádkářů tomu bývá výjimečně. Pokud by se však tato objevila i ve vašem sadu v minulém roce, pak je třeba zahájit proti ní ochranu již v březnu. V sadu totiž začíná létat již koncem února a v průběhu března. Pohlavně zralé samičky kladou vajíčka ve dnech, kdy jsou maximální denní teploty 10 °C či více stupňů. Vrchol kladení vajíček je v dubnu a květnu. V ochraně proti meře je třeba především zabránit předčasnému vykladení vajíček (provést tzv. synchronizaci kladení) a dále při ochraně použít přípravky maximálně šetrící predátory mer (dravé ploštice, parazitické vosičky, slunéčka a škvary aj.). Největším problémem při ochraně proti merám na hrušních je rychlá selekce rezistentních populací tohoto škůdce k insekticidům. Na porostech česneku ponecháváme až do začátku dubna bílou netkanou textilii chránící před náletem mouchy houbomilky česnekové.

V zeleninové zahradě je vhodné v březnu posypat záhony, na nichž budeme pěstovat košťálovou zeleninu, dusíkatým vápnem (100 gramů na 1 m²) v rámci prevence proti nádorovitosti kořenů. Tato aplikace musí být provedena 3 týdny před plánovanou výsadbou. Příčinou této choroby je mikroorganizmus *Plasmodiophora brassicae* s obrovskou množivou schopností a několikaletou perzistencí jeho trvalých spor v půdě. Toto agens, které bylo v nedávné době zařazeno mezi prvoky, napadá kořeny všech brukvovitých rostlin (zeleninu, olejninu, brukvovité plevely). Přenos choroby je možný napadenou sadbou a zamořenou půdou. Ochrana kromě aplikace dusíkatého vápna spočívá především v nepěstování brukvovitých plodin na zamořeném pozemku 6–8 let.

Při předpěstování sadby se často setkáváme s padáním klíčících rostlin. U klíčících a vzházejících rostlin dochází k odumírání klíčků nebo k poškození kořenových krčků. Vzházející rostlinky pak padají a odumírají. Původcem jsou půdní houby (např. *Botryotinia fuckeliana*, *Fusarium* ssp., *Olpidium brassicae*, *Phytophthora* ssp., *Pythium* spp., *Rhizoctonia solani*, *Sclerotinia sclerotiorum* aj.), které přetrvávají v půdě většinou na zbytcích napadených rostlin. Infikovaná půda a pěstební substráty zapříčiňují hlavní přenos tohoto onemocnění. Ochrana spočívá v dezinfekci pěstebních substrátů (např. propařením), dále v moření osiva a ve správné agrotechnice (rozvoji choroby napomáhá převlhčený kyselý substrát). Poslední možností je chemické ošetření substrátů, půdy a rostlin. Lze použít k desinfekci zeminy Merpan 80 WG (30 g na 1 m² nebo 800 g na 1 m³), dále Proplant nebo asi nejúčinnější Previcur Energy. A nakonec je na trhu „Supresivní substrát pro výsev a množení“ s účinkem proti padání klíčících rostlin, který obsahuje dvě příznivě působící houby, z nichž první potlačuje patogenní půdní houby a druhá ochraňuje sazenice různých druhů zelenin před hmyzími škůdci, kteří napadají kořenový systém rostlin. (kráceno)

Zdeněk Hradský

Mlýnek

Kdysi hodně dávno žil na hradě Buchlově hradní pán velmi zlé a kruté povahy. Na své poddané byl tvrdý a bezohledně vyžadoval plnění všech poddanských povinností a odevzdávání desátků v přesném termínu.

Jeden jeho poddaný, který měl mnoho hladových dětí, nemocnou ženu a sám byl také z těžké práce ztrhaný a nemocný, neměl, čím by zaplatil desátek. V celém jeho majetku byla jediná věc, která měla jakousi cenu, ruční mlýnek na mletí obilí (nynější šroták). Jednoho dne prý přšel a foukal vítr, vzal na záda mlýnek a šel na hrad zkusit, zda půjde mlýnkem uhradit desátek. Když přišel na hradní nádvoří a přednesl svou žádost, hradní pán se tak rozčílil, že beze slova sedláka několikrát udeřil tak silně, že sedlák pustil mlýnek, upadl na zem a byl v několika minutách mrtev. Mlýnek prý se koulel po kameny vydlážděném nádvoří, sama se mu otáčela klika a sám hrčel a mlel. Od té doby prý někdy v deštivých a větrných dnech je slyšet na nádvoří hrkot mlýnku.

Pověst pravděpodobně vznikla z lidové fantasmie za dlouhých zimních večerů. Co však kdyby byla přece jen pravdivá? Kdo asi byl tento zlý hradní pán? Událost se musela stát mezi rokem 1540 a 1710, a hradní pán musel být muž. Do roku 1540 patřily k Buchlovu jen Stříbrnice, páni lovci byli svobodní. Někdy od roku 1710 sídlili majitelé buchlovského panství již na novém zámku v Buchlovicích a poslední Petřvaldové a Berchtoldové by takovou věc určitě neudělali. Byl to určitě někdo z prvních Petřvaldů či poslední pán ze Zástřizlů, Milota? Těžko. Otec Milotův Jiří Zikmund, kultivovaný a vzdělaný český bratr, to určitě nebyl. Nešťastný otec a strýc Jiřího Jindřich a Zikmund, kteří zemřeli násilnou smrtí? Mohli být. Při zkoumání totožnosti vraha Jindřicha ze Zástřizl padla možnost i na jeho poddané, ke kterým prý byl krutý. Jeho příbuzný Jan Ždánský ze Zástřizl? O jeho povaze nic nevíme, tak snad možná?

Vše už odnesl čas, a jestli je snad přece jen pověst pravdivá, tak se totožnost krutého hradního pána asi těžko dozvíme.

Zdenka Mařálková

Kam jste se poděly...

...moje zlaté časy a moje zlaté přítelkyně. Po roce 1989 jsme každý týden besedovali U Páva, bývalo nás dvanáct i více, i páni s námi sedávali – pan Vaculík, muzikant se svou paní, pan Zelinka a pan Durník. Nás „děvčat“ bylo víc – některé mám na fotografiích. Vzpomínám – vlevo sedávala paní Vandová, paní Resová, Miladka Hutková, pí Horáková, Fanyňka Straková, Anička Hrabcová, M. Vlčková, Květa Doležalová, M. Kozumplíková, pí Švanygová, manželé Vaculíkovi, pan Durník a F. Zelinka. Pan Valenta míval velice dobré párky – povečeřeli jsme společně, probrali, co se děje doma i v zahraničí a bylo nám moc dobře.

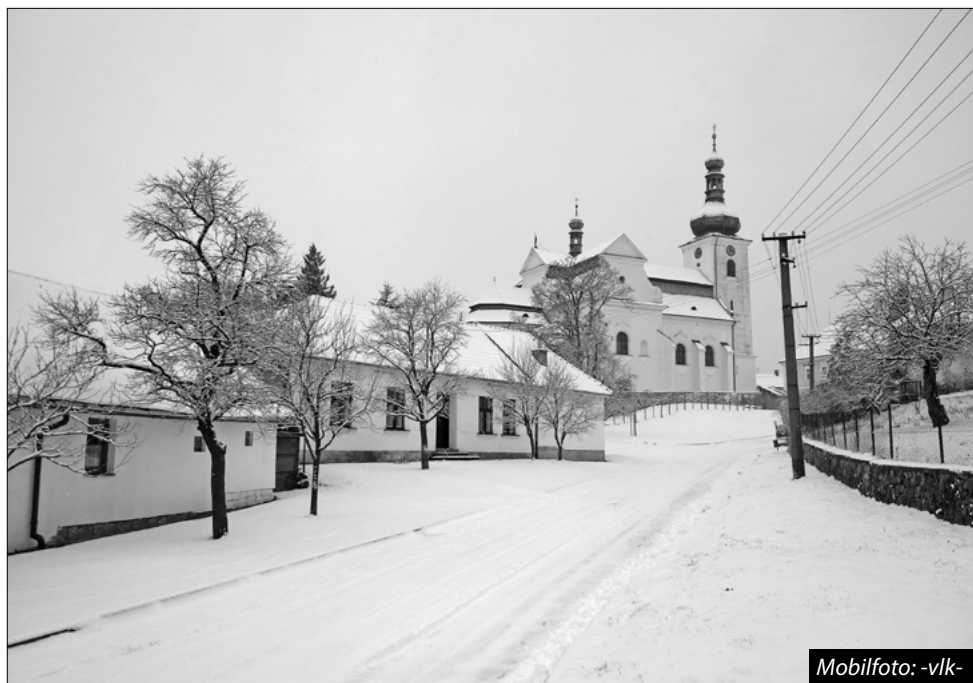
Takové besedy svolávala paní Kozumplíková i do zámku k fuchsiím. V zimě pan Vlášek zatopil v krbu, občas nachystal na stoly nějaké pití a vždy na každý stůl květiny. Pí Kozumplíková a Miladka Hutková měly připravenou nějakou grotesku se zpěvem a oblečením k tomu. Miladka skládala písničky, Mařenka Kozumplíková šila kostýmy. Zpívali jsme a tancovali – hráli nám muzikanti pan Petráš Jara a L. Obdržálek. Ráda na ně vzpomínám – fotografie mi vše připomněly. Jana mi občas přináší pozdravy, chtěla bych všem moc poděkovat a popřát čtenářům zpravodaje hodně zdraví a dobrých přátel.

Marie Vlčková

Buchlovce v pátek 16. února 2018

Mobilfoto: -vlk-

V Chrástích pod Barborkou vybudovaly Lesy ČR v závěru loňského roku novou pevnou cestu, která odbočuje z obecní komunikace směrem k tzv. Mikulčákově lípě a ke skládce dřeva. Silnička je umístěna na pozemcích Lesů ČR a vede v místech, kde se nacházela ještě před 40 lety původní obecní nebezpečná cesta, tj. v bezprostředním sousedství lesa a ne po soukromých pozemcích, po kterých byla v minulosti „na divoko“ vyježděna. Nová cesta je po stranách opatřena plastovými patníky vyhrazujícími její okraje, nutnými při kolaudaci. (foto -bž-)

Krajinou pod hradem Buchlovem

Z rozhledny hradu Buchlova se naskýtá jeden z nejpůsobivějších výhledů do široké krajiny. Už od prvních publikací o hradě, které začaly vycházet ve třicátých letech 19. století, jejich autoři věnovali pozornost i těmto rozhledům, které romanticky popisovali. Někteří dokonce tvrdili, že je vidět z hradní věže až Vídeň, tedy to známé vídeňské vyhlídkové kolo, a Alpy. S těmi Alpami to občas bývá pravda. Podobně jako z nedalekého Strážovského vrchu, kde je ovšem krajina směrem do Rakouska otevřená, je možné zhlédnout první alpské vrcholy, které jsou pozvolným předhůřím následných vyšších alpských vrcholů. A jak krásně popsal krajinu kolem hradu Buchlova autor monografie Hrad Buchlov, dějiny – průvodce a okolí, přečtěte si v následujících odstavcích. Protože se však pod svou publikaci nepodepsal a neuvedl ani rok, nemůžeme ho ani s určitostí pojmenovat. Podle stylu psaní a dalších indicií šlo s velkou pravděpodobností o Eduarda Březíka, který se dostal do rodiny prvorepublikového hradního správce Cyrila Konečného. Kniha vyšla někdy ve dvacátých letech minulého století.

„Z cimbuří je krásný jedinečný pohled. Na jedné straně vlny Chřibských hor, rozléhající se od Napajedel až k Bzenci, táhnoucí se několika pásmy, na druhé straně údolí Moravy a na dalekém obzoru silueta Karpat. Úchvatný je pohled z hradu zvláště z jara a na podzim, když zbarvení je tak pestré a zároveň půvabné. Kraj, který leží před námi, je poset vesničkami, je krajem, který viděl prvé krůčky našich dějin.

Díváme-li se od severu, užíme na dvojitém kopci bílé kostelní věže. Je to staroslavý Hostýn. Každý si jistě vzpomene na význačný moment z našich dějin – na vpád Tatarů, na hrdinnou obranu Hostýna a zázračné zachránění.

A postupujeme-li zrakem po obzoru dále k jihu, jistě vzpomeneš si, že tam, kde Karpaty a Chřiby se skoro stýkají, jsou starobylá Napajedla z hradu ovšem neviditelná. A dále osady staré, ba prastaré – Spytinov – či správně Spytihněv – původně vystavěné asi r. 1031 Břetislavem I. na ochranu proti Maďarům a nazvané dle jeho prvorozeného syna – dále Babice, jež již dle jména pocházejí z nejstarších dob. Uherské Hradiště, rozkládající se na mírném svahu, založené r. 1275 Přemyslem Otakarem II. jako pevnost proti Maďarům – původně na ostrově v řece Moravě.

V pozadí za lesíkem vidět Kunovice – Kunino. Město známé z historie říše Velkomoravské, poněvadž tam prý jeden čas po rozvrácení Velehradu přeneseno i sídlo arcibiskupské. Dle Kunovic se nazýval i šlechtický rod, který zde měl svůj hrad, který však r. 1315 rozbořen Janem Lucemburským, když rytíři začali provozovat loupežné řemeslo. V dálce mezi oběma posledními místy odráží se černá skvrna lesa Obory z Uh. Brodu, v němž svítí bílý bod – zámček hraběnky Kaunicové.

Za Kunovicemi hodně vpravo, na nízkém pahrbku maloučký bílý kostelíček se dívá do kraje – Svatý Antoníček... Komu by nepřešly před zraky zářivé postavy Uprkových obrazů při tomto jméně! – A hodně daleko vpravo vidět Uherský Ostroh. Vracíme-li se zrakem zase zpět po osadách bližších, rozeznáme až u řeky Moravy ležící Nedakonice, u kterých na blízku stával Nový Tábor husitů moravských.

Boršice pod nízkým vrchem, na němž nalézají se zbytky dřevěných valů a nad vsí prý stávala tvrz, jsou mladšího původu. Založil ji Boreš z Riezenburka a osadil Němci. O boršickém kostelíku se vypráví, že v něm je pochován sv. Metoděj. Vpravo od Boršic je malá ves Tučapy.

V podhradí, v malé kotlině, do níž ústí údolí Chřibů, prostírají se Buchlovice, stará obec, která původně náležela k hradu. Teprve později koupil byla k hradu připojena. Dnešní kostelík je novější, pocházející ze XVII. století. Starý původní kostelíček bratrský je proměněn v sýpku. V Buchlovicích je krásný barokní zámek hrabat Berchtoldů s bohatými sbírkami, návštěvám však nepřístupný.

Z Buchlovic jde krásná silnice do Hradiště, na ní leží Zlechov, také stará osada, která patřila opatství velehradskému. Blízko obce na poli u silnice směrem k Hradišti je starý kříž, na důkaz, že zde působil sv. Metoděj. O tomto místě je zajímavá tradice: Když r. 1805 táhli tudy Rusové proti Napoleonovi, vyptávali se po tomto kříži a říkali, že u nich se vypráví, že na polích okolo tohoto kříže utrpělo ruské vojsko v dávných dobách od Čechů strašlivou porážku. Nedá se přesně zjistit, na koho a kterou dobu se tato pověst vztahuje.

Blíže k hradu jsou Tupesy, které z části patřily od starodávna k hradu, a ještě blíže pod lesem Břestek, o němž jako zajímavost možno uvést, že již r. 1581 měli tam obyčejní lidé v oknech sklo, což bylo přímo luxusem na tu dobu.

Za Břestkem vyhlíží na táhlým výběžkem bílé věže velehradského kostela. Ves samu nevidět, je schována v údolí. – Dnes již je určitě zjištěno, že tento Velehrad není totožný s Velehradem velkomoravským... Avšak stále zůstává nerozřešena otázka, proč ves má takové zajímavé jméno. O té vsi víme, že její proslulý klášter založil r. 1198 markrabě Vladislav Jindřich a Přemysl Otakar I. že klášter hojně nadal statky a výsadami. Je zde krásný chrám poutnický a muzeum. Návštěva Velehradu je nejvděčnější na den sv. Cyrila a Metoděje, 5. července, kdy z celého širokého okolí schází se zde procesí, většinou v národních krojích. Pohled z věže na prostranství před kostelem bývá pak úchvatný.

Nedaleko Velehradu, blízko silnice, která běží do hor k Bunči, je starý, prastarý kamenný stůl. Je ukrytý v lese. Je to památka s dob, kdy Slované žili ještě pod původním zřízením, kdy nepřijali zvyky a kulturu sousedů. Je to kamenný stolec knížecí, o jakém se zmiňují naše nejstarší pověsti české a s jakými se setkáváme jen v těch místech, kde žili Slované. Stolec tento se nazývá Králův stůl a je jménem uváděn již r. 1228 v listině krále Přemysla Otakara I. Tradice vypráví, že po pádu říše velkomoravské žil zde nedaleko Rostislav II., syn Mojmirá III. Žil zde docela sám, jen s jedinou dcerou, která prý se provdala za obyčejného člověka z Buchlovic. Synové její přijali prý k označení svého původu jméno Raštica. Rodina tato existuje v Buchlovicích podnes.

Celý západní obzor vyplňuje panoráma Chřibů... Jsou zalesněny většinou krásnými listnatými lesy. Chříby nebo také Maršavské hory pokrývají plochu asi 2.200 km². Na severu zabíhají až ke Kroměříži Barbořinou, na jihu je ukončuje Ždánický les. Vyznačují se svým zvláštním rázem; nalezneme v nich vše, co možno od pohoří žádat. Půvabná údolí, příkré vrchy, ale také rozsáhlé kotliny i pláně. A každý skoro jejich nejdůležitější bod je historicky památný.

Díváme-li se od jihu, uzmíme výběžky, které vybíhají do údolí Moravy. V táhlých údolích jsou ukryty vesnice. Jsou to jmenovitě Stříbrnice, osada lovecká, Osvětimany, prastará ves, Koryčany, městečko, v jehož blízkosti na nízkém pahrbku obklíčeném valy jsou zbytky kostela a kláštera sv. Klimenta. Zde stával první křesťanský klášter u nás a odtud také dalo se křesťanství na pochod mezi Moravany, aby je mateřským jazykem dobylo a zachránilo před osudem Slovanů polabských. – Památné toto místo je obklopeno ze tří stran, z nichž vyniká Bradlo, na němž bývala v pravěku osada vojenské hodnoty. Z Bradla je nádherný rozhled. K severu strmí Vršava a Maršava. Nedaleko od kaple sv. Klimenta přijde se pěšinkou na skalnatý hřbet, který vyčnívá značně nad údolí. Lid nazývá toto místo Kazatelnou. Zde prý kázával sv. Metoděj lidu shromážděnému pod ním v údolí.

Naproti tomuto místu na druhé straně údolí jsou zbytky hradu Cimburka, kde sídlil rod, z něž vyšel znamenitý Ctibor Tovačovský z Cimburka, věrný přívrželec českých bratří a Jiřího z Poděbrad. Hrad v pozdějších dobách 1456–1460 dostal se do moci Jaroslava z Lomnice, který z něj učinil nedobytné lupičské hnízdo. Hrad sešel opuštěností.

Na severním úpatí Chřibů leží Střílky s proslulým hřbitovem, nad nimi na kopci zvaném Hrad zbytky starého hradu Střílek. Zde stávala prý římská tvrz. Římské nálezy to potvrzují. Nedaleko Střílek leží ves Zástřizly, původní sídlo znamenitého rodu domácích, který skoro sto let držel Buchlov. Stávala zde tvrz, po které dnes není památky.

Po hřbetě horském možno odtud dojít na Brdo, nejvyšší horu Chřibů. Na vrcholu zjištěno rozsáhlé hradiště. Pod Brdem vede cesta zvaná Hradská, při níž u myslivny na Bunči stojí tzv. staré mýto, kámen pocházející z dob říše velkomoravské a označující, že zde bylo vybíráno mýto, tedy, že cesta tato byla obchodně důležitá.

Ale nejen historické vzpomínky budí pohled z Buchlova. Je zde ještě složka stejně silná, která ještě mocněji působí než první. Jsou tu krásy přírodní, které odtud možno vnímat a oceňovat. Rovina Moravy leží před námi jako na dlaní, proud řeky sem a tam prosvítá, dědinky svítí červenými střechemi ze zeleně stromů. Pole vybíhají do dálky a z celku cítit bohatství kraje.

Za to ale Chřiběcí hory poskytují pohled daleko romantičtější. Zvláště z jara, kdy lesy zasnívá mladou zelení různých odstínů, když sluníčko zaleje je svou září, hory skýtají rozkošný pohled. – Stejně na podzim, kdy vůkolní lesy odumírají, je rozhled z Buchlova nádherný.

Neradi opouští návštěvníci cimbuří Buchlova, neradi loučí se s rozkošným pohledem. – Vracíme-li se z cimbuří, všimneme si ještě hrany zdi, která spojuje cimbuří s hodinovou věží a která byla příčinou podivné podmínky sňatku. Jistý důstojník počátkem XIX. století uzavřel sázku s jistou šlechticnou, ve které se tato zavazuje, že zvolí ku sňatku s ním, přejde-li po této hraně k hodinové věži a zase zpět. Důstojník sázku vyhrál.“

Hostýnské vrchy od Buchlova (foto -bž-)

Z hradu jsou vidět Beskydy a Zlín (foto -bž-)

Lakotný rytíř

Vážení čtenáři. Dnes vám přinášíme jednu ze starých cimburských pověstí, které se v chřibském kraji tradovaly odnepaměti. Pojednává o chamtivém a lakomém hradním pánu a jeho spravedlivém osudu. Ostatně chamtivost, shromažďování peněz a majetku ve všech možných podobách nebyly zdaleka jen výsadou minulosti, ale úspěšně se množí kolem nás i v současnosti, i když si nakonec s sebou na poslední cestu nevezmeme zhora nic...

Na Cimburku žil velice lakomý pán. Jeho jmění rostlo, ale jeho lakota též. Všechny truhlice, co jich na hradě bylo, byly naplněny zlatem až po vrch, ale pánovi to dosud nestačilo. Stále přemýšlel, jak by shromáždil všechno bohatství zemské do svých truhlic. Chtěl být nejbohatším mužem v celém kraji, aby se mu v bohatství nevyrovnal ani sám vladař.

Neslyšel pán proklínání služebnictva, jež trpělo hladem, nedbal žalu své ubohé paní, kterou jeho lakota brzy přivedla do hrobu, neviděl strádání svého synka, jenž celé dny sám trávil u okna hradu, dívaje se, jak si děti služebnictva pod hradem vesele hrají. Zlato bylo první myšlenkou pánovou, když ráno vstával, zlato bylo jeho modlitbou, když večer uléhal na lože.

Zlato, zlato, zlato...! Kdyby tak mohl kamení roztroušené kolem Cimburku proměnit na zlato! Jakého bohatství, jakého štěstí by tím dosáhl...

Jednoho dne, když v podobných myšlenkách trávil čas u truhlic naplněných zlatem, kde se vzala, tu se vzala, stojí před ním bílá postava

a praví k němu: „Znám tvou touhu. Naučím tě dělat z kamení zlato. Ale pod jednou podmínkou – dáš mi za to svého synka.“

Čím je pro lakomce život vlastního dítěte? Bude-li umět kamení proměňovat ve zlato, všichni vladaři světa se mu budou kořit jako nejbohatšímu muži. Přistoupil tedy pán na nelidskou podmínku. Za zlato obětoval život vlastního dítěte. Jak se zjevení objevilo, tak i zmizelo a s ním i ubohý sirotek.

Pán zatím přemýšlel, kam nashromáždít co největší hromadu kamení. Dal pod hradem kopat velké sklepení, do jehož nitra všechno služebnictvo snášelo dnem i nocí o hladu a žízni všechno kamení, jež nacházelo pod hradem i v širém okolí. Bláznivým se služebnictvu zdál tento pánův rozkaz, ale co naplat. Buď poslechněš, nebo tě čeká hladomorna!

Když bylo sklepení plné kamení, pán odstranil všechno služebnictvo a sám, v jedné ruce klíče, v druhé rozzatý kahan, se ubíral po točítých schodech k místu, kde se měl splnit jeho celoživotní sen. Došel k těžkým, železem kovaným dveřím, chvějící se rukou vrazil klíč do zámku; dveře se s rachotem otevřely, pán překročil práh jako v horečce. Při pomýšlení, že přišla chvíle, kdy bude kamení proměňovat ve zlato, nezpozoroval, že průvan přirazil dveře. Oh, jaké nesmírné štěstí ho čeká!

Vzal první kámen do ruky a hle, jaký div! Čisté zlato se třpytí v záři kahanu. Bere druhý kámen, pak třetí, čtvrtý, vždy čisté zlato! Jako šílený se vrhá na hromadu, oběma rukama hrabe jako krtek, šplhá se do výše, vše se pod dotykem jeho rukou mění ve zlato. Ne, už to nevydrží. Půjde, pro dnešní den to postačí. Zajde si sem na druhý den, aby mu déle trvala rozkoš proměňovat kamení ve zlato.

Vrátil se ke dveřím. Běda! Dveře zamčeny, klíče na druhé straně. Marně volal, marně prosil, marně svými pěstmi bušil do okovaných dveří, jeho síla nestačí na těžké závory, jeho hlas

je slabý, aby pronikl z hlubokého sklepení nahoru. Hluše se odráží jeho křik, volání, nářek od klenby sklepení, od hromady zlata. Zachvěl se lakomec. Co je mu platné zlato, pro něž obětoval svou ženu, svého syna, blaho služebnictva. Jako poslední žebrák tu musí zajít hladem a žízni na hromadě zlata, jímž chtěl dobýt svět. Když chamtivce dlouho nikdo po celý čas nespátlil, počali se po něm lidé shánět, ale nemohli ho nalézt. Až kdysi napadlo jednomu služebníkovi podívat se do nově vybudovaného sklepení. Vidí – dveře zavřeny, v zámku již zrezavělé klíče. Ztěžka jimi otočí a – hrůza. Na hromadě kamení pánova mrtvola.

Lidé se radovali, že je konec utrpení, konec strádání a bídy. Jejich radost byla ještě větší, když se znenadání objevil pánův syn. Neprozradil, kde byl, co to bylo za zjevení, s nímž zmizel. A nikdo také na něj nenaléhal. Znali jeho dobré srdce, věděli, že jim bude laskavým pánem. A neklamali se.

*(Kyjovsko v bájích a pověstech,
Kyjov 1991, 2. vydání)*

Do osamostatnění farnosti ve Stříbrnicích roku 1910 se oficiálně většinou nosil i zde buchlovický kroj, který dozníval ještě další desetiletí, kdy byl pozvolna vytlačen pestřejším krojem boršickým. Ten boršický si začali oblékat zvláště majetnější obyvatelé obce, a tak byly Stříbrnice delší čas v tomto ohledu rozděleny na dva krojové tábory. Na fotografiích vidíte Františku Škodíkovou s dětmi Annou a Františkem ze Stříbrnic v letech 1916 a 1917, oblečené ve starém buchlovickém kroji, už však mnoha prvky poznamenaném vlivem kroje boršického.

(Fotografie svých předků zapůjčil pan Josef Tománek z Buchlovic.)

Z expozice Muzea Podhradí Buchlovice

Tesařská širočina

Tesařská širočina patří mezi sekery, používá se k opracování dřeva, zejména pak pro ruční výrobu trámů. Tesařská širočina, jak už z jejího názvu vyplývá, má široké dlouhé ostří, které je vytočeno zhruba o 10–12 stupňů od osy sekery. Topůrka těchto seker jsou zhotovena tak, aby se přiblížila ose tesání, a přitom aby

tesaný materiál nepřekážel ruce. Širočinou se trámy opracovávají už jen na čisto, před jejím použitím se kulatina zpracovává ještě sekerou křeslicí nebo bradatkou.

Široká sekera s tenkou čepelí, širokou bradou a jednostrannou fasetou (ostřím). Hlava je jednostranně vyhnutá, násada tedy směřuje mimo osu nástroje. Sekera umožňuje opracování kmenů, trámů a další tesařské práce. Sekera s pravým nábrusem (obrobek leží vlevo od sekery), hmotnost hlavy 1300 g, délka ostří 275 mm.

Sekyra ve velmi dobrém stavu byla darována z pozůstalosti Josefa Říhy (potažmo jeho otce pokrývače Františka Říhy z Nového Města u Chlumce nad Cidlinou) ze Zlína, jeho dcerou Hanou Hrdou.

Připravil Miloslav Hrdý

V měsíci únoru oslavila své krásné 95. narozeniny paní Jiřina Kočendová z Dolního Podvinohradí. Při této příležitosti jí přejeme všechno nejlepší, hodně štěstí, zdraví a pohody. (Foto -bž-)

V měsíci únoru se dožila 90 let paní Anna Jošková. K jejímu krásnému jubileu jí do dalších let života přejeme hodně zdraví, štěstí a pohody. (Foto Alena Šíková)

JUBILANTI V BŘEZNU 2018

75 let

Anna Vaňková
Miroslav Zapletal
PhDr. Jaroslav Zapletal
Ing. Jiří Stejskal

80 let

Boris Lukešík
Emma Maděrová
Mgr. František Hrnčířík

85 let

Marie Jachymková
Marie Tarbayová (Domov pro seniory Buchlovice)

90 let

Marie Trávníčková (Domov pro seniory Buchlovice)
Olga Kostelníčková

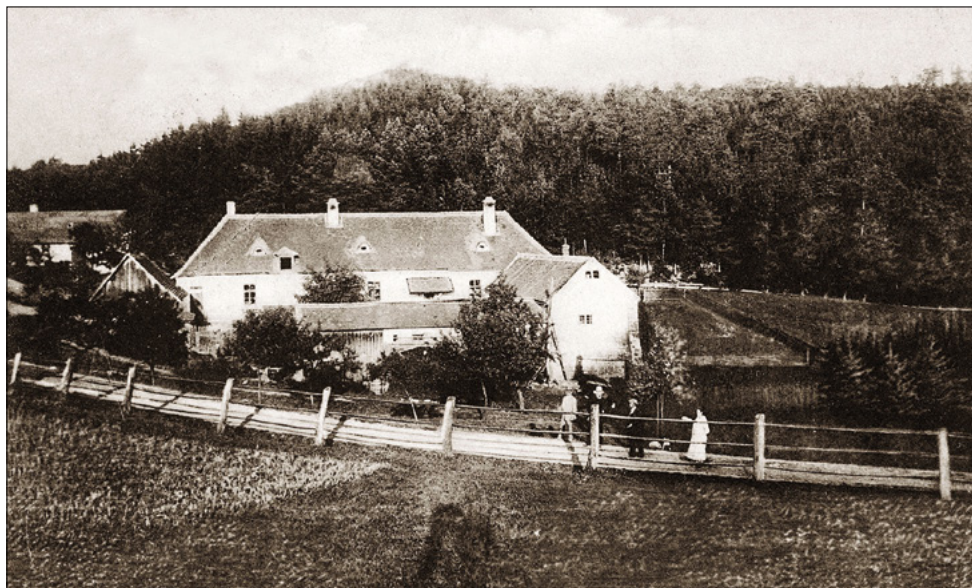
Pohoda

*Domky
tam na rovině
se drží za ruce
a na návsi
kopky bílých husí řapkaají...
Hladím muškáty v oknech
a těším se z vůně rozmarýnů,
mladé sny v pavučinách visí
(jako by to bylo kdysi)
vtom kodrcání kol,
potok, skrývající se v olšovi,*

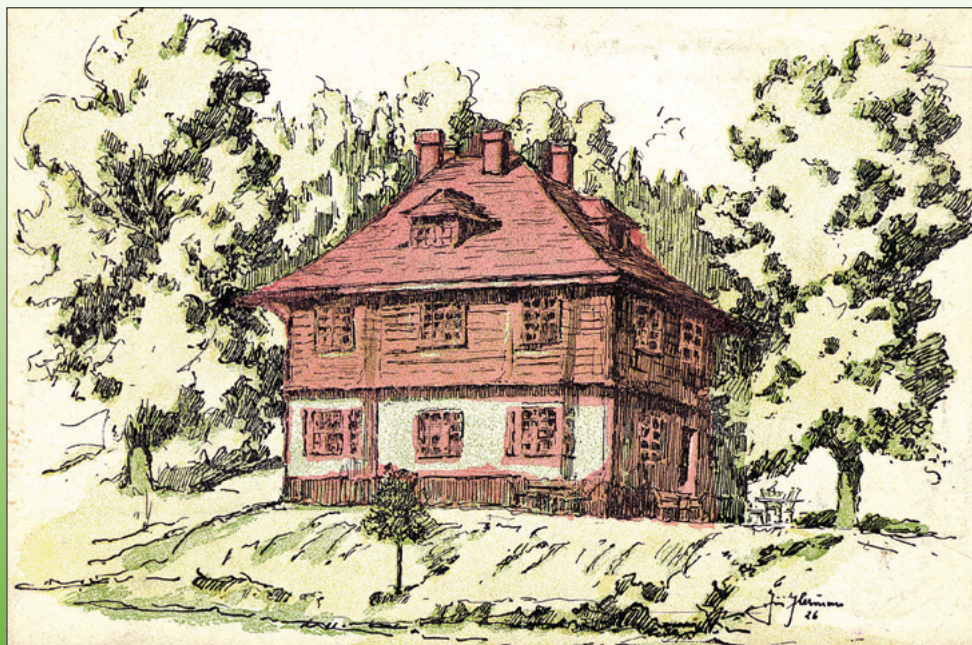
*zas mám srdce čisté
nad zlatavými poli,
cítím, jak krev země stéká
do hroznů
a věčná píseň za večerů,
píseň nová
zní,
když větřík vane
od Buchlova.*

Miloslav Hrdý

**Koupím dům, min. 3+1 se zahradou. Buchlovice a přilehlé obce.
Telefon 703 128 762.**

V našem seriálu starých pohlednic dnes navštívíme významné a oblíbené chřibské letovisko Bunč, které leží v samém srdci lesů. Bunč, s bohatou a pohnutou historií zejména ke konci II. světové války, je východiskem mnoha turistických i cykloturistických tras, křižovatkou silnic a rozhraním katastrů okolních obcí. Na první pohlednici odeslané roku 1919 vidíme dvě hájovny, které zanikly s budováním dálnice v letech 1938–1941. Druhé představuje původní podobu chaty Klubu československých turistů, postavené roku 1924. Obrázek nakreslil ak. malíř Jiří Heřman.

STAVEBNÍ VÝSTAVA

**Stavíte, opravujete, zařizujete?
Přijďte se inspirovat či poradit na výstavu.**

6. – 7. dubna

Městská sportovní hala

UH. HRADIŠTĚ

pátek 9-18 hod., sobota 9-17 hod.

Omnis Olomouc, a.s., Horní lán 10a, 779 00 Olomouc, www.omnis.cz
tel.: 588 881 432, mobil: 608 968 158, nevtiplova@omnis.cz

BUCHLOVSKÝ ZPRAVODAJ

(periodický tisk územního samosprávného celku)

Vydává městys Buchlovice, náměstí Svobody 800, 687 08 Buchlovice, IČ 00290866,
tel.: 572 595 120. Vychází měsíčně, řídí redakční rada, výkonní redaktori Mgr. Pavla Večeřová,
Mgr. Vlastimil Kořínek, Bořek Žižlavský. 350 výtisků. Cena 16 Kč

Registrační číslo MK ČR E 13102

Redakční rada si vyhrazuje právo upravovat příspěvky.

Sazba Vít Kučera, tisk HUDEC print, s.r.o., Buchlovice